

MENȚIUNI ASUPRA A DOUĂ OBIECTE INEDITE DE ARGINT: FIBULA DE LA DOMNEȘTI (JUD. VRANCEA) ȘI BRĂȚARA DE LA NĂNEȘTI (JUD. BACĂU)

Lăcrămioara Boroș

În partea de N-V a satului Domnești, județul Vrancea, la cca. 1 km de locul numit "Cetățuia" pe un teren ceva mai ridicat față de terasa inferioară a Siretului în timpul unei periegeze efectuate de Viorel Căpitanu care a avut amabilitatea să ne pună la dispoziție acest material, s-a descoperit o fibulă de argint de tipul cu portagrafă înaltă, la care lipsește resortul și acul, care era probabil din fier.

Fibula (fig. I/1) prezintă la baza arcului o plăcuță dreptunghiulară ieșit mult în afară cu două perforații care erau folosite pentru fixarea sârmei de la resort. Piciorul fibulei se termină printr-un buton, care depășește cu mult portagrafa. Pe corpul fibulei se întâlnesc un număr de trei verigute în scop decorativ având formă inelară.

În Moldova se cunosc până în prezent fibule de acest tip în necropolele de la Dărmănești, Piatra Neamț, Bărboasa-Gălănești și Sohodor-Horgești, dar toate sunt din bronz, singurul exemplar din argint este acesta descoperit în așezarea și nu în necropola de la Domnești sat.

Facem precizarea că fibulele de acest tip se cunosc pe o arie destul de întinsă începând din stepele nord pontice și până în Europa Centrală. Sunt documentate în cadrul culturii Lipița și Prezewersk la sarmați, din Câmpia Ungariei precum și la alte grupuri culturale din regiunea Dunării mijlocii și se datează în secolul II e.n.

O altă piesă remarcabilă aparținând secolului II e.n. o reprezintă o brățară de tip dacic, lucrată din argint, provenită dintr-o descoperire întâmplătoare de la Nănești, com. Parincea, jud. Bacău.

Brățara (fig. I/2), foarte bine păstrată are un diametru maxim de 4,3 cm fiind de tipul cu bară rotundă având la un capăt cârlig, iar la altul ochi pentru prins cârligul realizat prin îndoirea sârmei, care apoi este înfășurată în jurul barei, iar în apropiere de locul de închidere este întoarsă în spirală.

Se cunosc până în prezent patru brățări de acest tip, însă confecționate din bronz, în necropola de la Moldoveni-Gabăra¹ și una de argint descoperită la Văleni - Boțești².

În concluzie, podoabele de argint din mediul carpic se definesc ca o entitate aparte, datorită materiei din care sunt lucrate (argintul) cât și formei lor. Felul cum sunt lucrate aceste podoabe arată că ele nu sunt produse ale unor ateliere romane, așa cum au crezut cercetătorii români de până acum³. Este drept că, în mediul carpic nu s-au descoperit resturile vreunui atelier de prelucrat argintul. Gh. Bichir nu exclude nici posibilitatea ca ele să fi fost lucrate într-un centru din stepele nord-pontice, cum ar fi Olbia, deși acolo n-au apărut încă podoabe de acest gen.

Faptul că ele nu au fost preluate de către sarmați pledează în favoarea lucrării lor în mediul carpic, iar cei care purtau aceste podoabe, aveau o poziție socială pe care sarmații pătrunși în teritoriul carpic n-au avut-o niciodată. Așa încât în stadiul actual al cercetărilor nouă ni se pare mai plauzibilă ipoteza după care podoabele în discuție au fost lucrate în mediul carpic⁴, după preferințele acestora, de meșteri veniți din

orasele nord-pontice, care ajung la performanțe mai mari cum ar fi tehnica filigranului și a granulației, de la care autohtonii au putut învăța și ei.

NOTE

¹ O. Floca; *Contribuții la cunoașterea tezaurilor geto-dacice*, 1956, p. 28.

² Gh. Bichir, *Cultura carpică*, 1973, p. 121.

³ *Ibidem*, p. 116.

⁴ *Ibidem*, p. 118.

LEGENDA ILUSTRĂȚIEI

Fig. I, 1 - Domnești, jud. Vrancea, fibulă din argint

2 - Nănești, jud. Bacău, brățară din argint

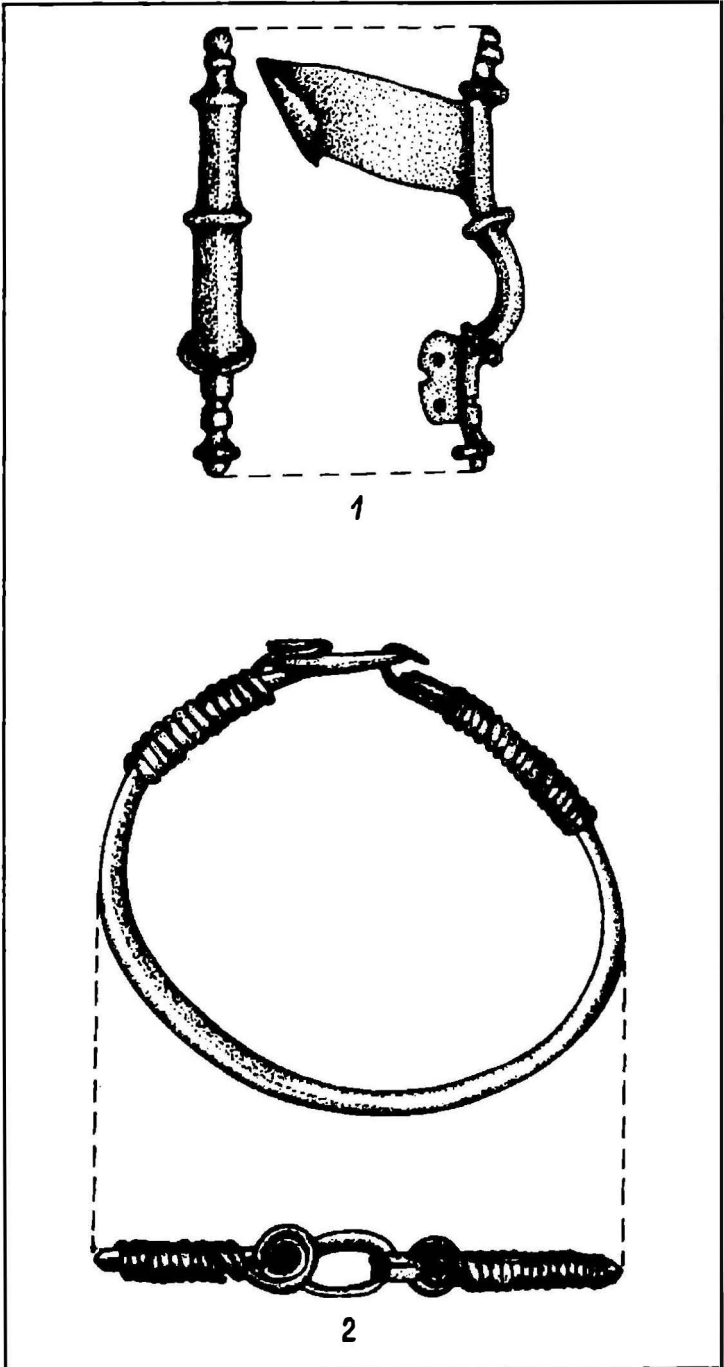

Fig. I.